

TURAI HÍRLAP

KÖZÉLETI HAVILAP

1991. DECEMBER

Keresztúry Dezső:

KARÁCSONYI RONDÓ

Népszokássá lett a fenyőfa,
gyertya, cukor, aranydió;
- muszáj - ajándék kell, mióta
Mikulásból lett Télapó.

Bennem zsigermelegen csak az él,
mit csöndjéből gomolygat föl a mély:
pihenő, kérődző állatok,
bethlehemező pásztorok
közti én is játszó gyerek vagyok,
a "haj regő rejtem", a láncos bot,
csillagos ég, imbolygó mécssek,
éjféli mise, hars hálaének.

Ébred a vágy, a remény, hogy újra-
születik bennem, mi eddig is
súgott szavaim értelmét tudva,
s élni tanított azzal is,
hogy semmit szószerint ne vegyek,
ünnepet, magányt, kínt, örömet:
kötött gomolygó mélyeimben
s jeleket költött ki a kegyelem.

A megváltást váró századok
újrászültek egy csillagot;
leheltek a jászol barmai,
s robogtak Heródes gyilkosai,
Máriát József s a Kisdedet
csak azért rejtette, szöktette meg,
hogy ne vesszen zsarnok kardja alatt;
legyen Isten-Atyjának Áldozat.

Napfordulóból lett karácsony,
a Mikulásból Télapó
az ember száll rakétaszárnyon,
s a Kozmoszból mi várható?

**BÉKÉS, BOLDOG
KARÁCSONYT KÍVÁNUNK !**

POLGÁRMESTERI HIVATAL TÁJÉKOZTATÓJA

HATÁROZATOK

79/1991. sz. határozat

Az Önkormányzati Képviselő-testület az "Általános Iskola oktatási-, személyi- és tárgyi feltételei" című szóbeli előterjesztést elfogadja.

Felhatalmazza az Iskola igazgatóját, hogy az 1992-93-as oktatási év előkészítésére pályázati rendszert dolgozzon ki.

Egyetért azokkal a javaslatával, hogy az általános iskola jövő évi költségvetésének kidolgozásában egy erre a célra felállított operatív bizottság is részt vegyen.

A képviselő-testület az Operatív Bizottság felállításával az Oktatási Bizottság elnökét bízza meg.

Felelős: Oltvölgyi Béla Iskola Igazgatója Oktatási Bizottság Elnöke
Határidő: 1992. február 15.

1991. december 31.

80/1991. sz. határozat

A képviselő-testület a termelőszövetkezet vezetőségének, - a gázvezeték kiépítéséhez meghatározott hozzájárulás mérséklésére vonatkozó kérelmét elutasítja.

A hozzájárulás kiegyenlítésének végső határidejét, azonban 1992. március 15-re módosítja.

A képviselő-testület utasítja a polgármestert, hogy a döntésről a Tsz. vezetőségét tájékoztassa.

Felelős: Tóth István polgármester

Határidő: azonnal.

81/1991. sz. határozat

A képviselő-testület kifejezi arra vonatkozó szándékát, hogy a részletek konkrét megismerését követően a község belterületén lévő, a Budapesti és Pest megyei Gabonaforgalmi és Malomipari Vállalat kezelésében lévő magtár ingatlanból az önkormányzatot megillető földértékét a megalakuló gazdasági társaságba apportként beviszi.

Utasítja a polgármestert, hogy a képviselő-testület állásfoglalásáról a Vállalatot értesítse.

Felelős: Tóth István polgármester

Határidő: azonnal és folyamatos

82/1991. határozat

A képviselő-testület 10.000.- Ft adománnyal csatlakozik a Nemzeti Emlékhely Alapítványhoz.

Utasítja a költségvetési előadót, hogy az átutalásról intézkedjék.

Felelős: Ondreasz Andrásné kv. előadó

Határidő: azonnal.

83/1991. sz. határozat

A képviselő-testület Dolányi Józsefné Tura, Katona u. 14. sz. alatti lakos kérelmének helyt ad. Hozzájárul ahhoz, hogy a tulajdonát képező, Tura községben a Kenderföld u. 9. szám alatt elhelyezkedő 3325/30. hrsz-u építési teleknek tulajdon jogát ajándék címén leánya és veje (dr. Dolányi Katalin és dr. Fráhlóch Lóránt) részére 1/2-1/2 arányban átruházza. Ezzel egyidejűleg az ingatlanra, a beépítési kötelezettség teljesítésére bejegyzett elidegenítési tilalmat feloldja.

Felelős: Seres Istvánné lg. ea.

Határidő: 1991. december 31.

84/1991. sz. határozat

A képviselő-testület álláspontja az, hogy sírhelyet előre megváltani nem lehet.

Felelős: Tóth István polgármester

Határidő: azonnal.

85/1991. sz. határozat

A képviselő-testület egyhangulag a Turai Hírlap fennmaradása mellett döntött. A szerkesztő bizottságot megbízatásában megerősítette.

Felelős: Tóth István polgármester

Határidő: azonnal.

86/1991. sz. határozat

A képviselő-testület a vezetői pótlékok felemelésére vonatkozó előterjesztés részletes kidolgozását, majd ismételt testület elé történő terjesztését rendeli el.

Felelős: Tóth István polgármester

Határidő: 1992. január 30.

UTCANÉV VÁLTOZÁSOK

A képviselő-testület az alábbi utcák nevét változtatta meg:

Felszabadulás út helyett Szele Andor út;

Gagarin út helyett Holó köz;

Lenin tér helyett Régl vásártér;

Ságvári út helyett Szent István út;

Üttörő tér helyett Kaszáló tér;

Vörös Hadsereg út helyett Bem József út;

Mező út helyett Szent János sor elnevezésekben döntött.

A képviselő-testület következő ülését

1991. december 30-án de. 9 órakor tartja

a Polgármesteri Hivatal tanácstermében.

Napirendek lesznek:

1., MESZ tevékenységéről beszámoló Napirendi pont előadója: Tóth A. Istvánné MESZ vezetője.

2., 1992. évi munkaterv. Napirendi pont előadója: Tóth István polgármester.

3., Egyebek.

ANYAKÖNYVI ADATOK

1991. október 29-től 1991. november 30-ig.

Születés

Ács Bernadett	Szép Péter
Bálint Réka	Szép Viktor
Erdélyi Nikolettta Anna	Tóth Livia
Pataki András	Vaszily Balázs
Pázmándi Balázs	Vidák Péter
Szénási Krisztina	

Házasságkötés

Balog Tamás - Lakatos Judit
Szilágyi Tamás István - Veres Teréz
Farkas Zsolt - Szénási Veronika
Vincze Károly - Tellér Ilona

Halálozás

Fehér Ferenc
Békefi Istvánné sz. Fábri Borbála
Csányi Gáborné sz. Kuti Mária
Dolányi Péter
Dolányi Sándorné sz. Gólya Mária
Dusa Péter
Kátai Mihályné sz. Oláh Borbála
Lénárd Józsefné sz. Pásztor Mária
Marinka Mária
Sima József
Szénási Ödön
Zsiga Imréné sz. Krizsán Margit

Tura, 1991. december 2.

A HÓNAP EGYHÁZI ÜNNEPEI

December 8.: Szűz Mária Szeplőtlen Fogantatása
Annak ünneplése, hogy Mária fogantatásának első pillanatától kezdve - Krisztus megváltó érdeméből - mentes volt az át-eredő bűntől és következményeitől. IX. Pius pápa 1854. december 8-án hittételként hirdette ki.

December 25.: Karácsony

"Krisztus Jézus született, örvendezzünk!" Megszületett a világ megváltója, akit Isten már a bűnbeesés után megígért, akitől a próféták jövendöltek, akit olyan régóta várt az erkölcsi nyomorba süllyedt nép. Megszületett Betlehemben Szűz Máriától Krisztus: a mi Üdvözítőnk. Becsüljük nagyon Isten végtelen jóságát, amellyel azt akarta, hogy szent Fia emberré legyen: köztünk, velünk éljen és meghaljon értünk.

December 29.: Szentcsalád ünnepe

Az első nagy ünnep karácsony után, rámutat a család fontosságára, emlékeztet az esküvőben az indulásra tett ígéretre, számadás és számvetés: mi lett a fogadalmakból, köztük abból is, hogy "elfogadod-e a gyermekeket, akikkel Isten megajándékozta házasságodat, és úgy neveled-e őket ahogy az a keresztény édesapának, édesanyának kötelessége." Példaképeink ebben a Szent Család, amelyben Jézus földi életét töltötte.

B.

KARÁCSONYI KÖRKÉRDÉSEK

Még november végén történt egy délután, Budapestről hazafelé Turára tartva, mellem sodródott a buszon egykori kiváló tanítványom az azóta kamasszá érett, mosolygós kedves lány, Niki. Azt hiszem mindketten egyformán örültünk ennek a találkozásnak, mert az ilyen spontán "összefutás" mindig hoz valami érdekeseget. Beszélgetünk az iskoláról, tanulásról, tervekről, meg mindenről és persze, ahogy lenni szokott, két beszélgetés közben jó nagyokat hallgattunk is. Ilyenkor a busz párák ablakán keresztül bámultuk az ónszürke késő novemberi délutánt.

Csönd volt, a buszban csak a motor zúgott tompán, alig hallhatóan. Rajtam és az utasokon is átmos hangulat kezdett úrrá lenni. Már majdnem elbókoltam, amikor utitársam Niki váratlanul megszólalt mellettem. - "Alig várom már, hogy karácsony legyen." Miért? Kérdem fölriadva kellemes szendérgésszől. Igyekeztem úgy tenni, mintha teljesen éber lennék. "Hát azért, mert a karácsony olyan szép és akkor nyugodt minden" - így ő.

Teljesen fölbredtem. Érdekesnek találtam választát, azért tovább kérdeztem. Miért szép a karácsony? "Nem tudom megmagyarázni. Békés, nyugodt és szép. - Ennyi." - Hm... gondoltam magamban, de nem faggattam tovább, újra a csöndbe burkolóztunk. A fantáziám azonban szárnyra kapott. Hasznos lenne erről néhány emberrel elbeszélgetni. Kinek mit jelent a karácsony, hogy ünnepel. A gondolatot tett követte. Két segítő-kész ifjúsági hitanos lány, Andi és Zsuzsa vállalkozott rá, hogy utána jár a kérdésnek papírral, ceruzával. Válaszadóink különböző korú és érdeklődésű emberek. Egy kérdésben azonban mindannyian azonos véleményen voltak. A karácsony mindannyiuk életében különleges helyet foglal el. Mondhatnám azt is az ünnepek között a legelső. - Tessék.

Barczy Zs.

- Polgármester úr, mit jelent Önnek a karácsony?
- A karácsony az ajándékozás, a szeretet megnyilvánulásának ünnepe. Azt jelenti, hogy az Isten megmutatta szeretetét, fiát küldte, hogy jó példa legyen az emberek előtt.

- Hogyan készül a karácsonyra?
- A készülődés minden értelemben a karácsonyra, az évvégére belső elszámolással, belső számvetéssel, mérlegeléssel jár. Az adventben jobban odafigyelek családtagjaimra, munkatársaimra.
- Melyik karácsonyra emlékszik legszívesebben vissza, melyik volt a legemlékezetesebb?

- Az utóbbi néhány évben nagyon szépen, családi körben ünnepeztünk. Nem is tudok kiválasztani egyet sem közülük. Az együtt éneklő család, az éjfél mielőtt, pihenés és számomra.

- Mit vár Ön az idei karácsonytól?
- Mindig ugyanazt. Békés, nyugodt ünneplést, feltöltődést a hétköznapokra.

- Milyen lesz a falu karácsonya? Lesz-e karácsonyfa a Főtéren úgy mint tavaly?

- Természetesen lesz. Sajnos vannak emberek, akik csak itt láthatnak karácsonyfát. Itt nem azokra az egyedül élőkre gondolok, akik már a karácsonyfát is szinte fölöslegesnek érzik. Szeretném, ha a karácsonyi műsor a tavalyihoz hasonlóan szép és színvonalas lenne.

- Mi a karácsonyi kívánsága a lap olvasóinak?
- Szívből kívánom, hogy találja meg minden ember a belső békéjét, tudja a családjával boldogan ünnepelni. Aki a belső békéjét megtalálja a családban, az ezt a békét fogja sugározni minden felé.

Tóth István

- Mit jelent Önöknek a karácsony és hogyan készülnek erre az ünnepre?

- A karácsony szeretetet jelent, összetartozást. Tulajdonképpen úgy készülünk rá, mint minden évben bármelyik család. Ajándékokat veszünk, karácsonyfát állítunk - amit most már a kislánynak is csinálunk, hiszen ő örül ennek a legjobban - szinte sablonszerűen. Mégis minden évben élmény a karácsony, mindig van benne valami új, valami más, mint az előző évben.

Farkas József és Farkas Józsefné

- Plebános atya, mit jelent Önnek a karácsony?
- Rengeteg munkát jelent. Misék, gyóntatások, prédikációk való felkészületet. De ilyenkor a leghálásabb a papi szolgálat, mert ilyenkor hallgatja a prédikációm a legtöbb tiszta lelkű ember. Már harminc éve ünnepelem egyedül a karácsonyt, de sohasem éreztem magamat igazán egyedül.

- Hogyan készül a karácsonyra?

- Az előző válaszban is benne van. Prédikációk, gyóntatás, stb. Szép lenne, ha többen lennénk a templomban, mint tavaly. Örülnék, ha nyitnának szívet Jézusnak azok is, akik eddig bezárták szívüket előtte.

- Melyik karácsonyra emlékszik legszívesebben vissza, melyik volt a legemlékezetesebb?

- Kerekegyházán egy tanyai iskolában volt talán a legszebb karácsonyom. 18 km-re a plebániától volt ez az iskola, két órával előbb kimentem, feldíszítettem az ottani kis karácsonyfát, elkészítettem az oltárt. Ez 1977-ben volt. Mire jönni kellett a misére hatalmas eső esett, ráfagyott az útra annyira, hogy veszélyessé vált a közlekedés. Kétségeim támadtak affelől, hogy egyáltalán a messzi tanyákról eljönnek-e az emberek. De mire éjfél lett kb. 150 fő gyűlt össze.

- Sok ember csalódik a karácsonyban. Úgy tűnik, vártak valamit, amit nem kaptak meg. Mit vártak ezek az emberek?

- Általában egyedül élő embereknek van ilyen probléma. Karácsonykor előjönnek régi, családban töltött emlékek. Ilyenkor még magányosabbnak érzik magukat. Ennek a magánynak a feloldásában sokat segít a vallás is. Ha hiányzik a családi kör, hiányzik a vallásos lelkiület, és nincs semmi biztos pont a magányos ember életében, akkor minden megtörténhet. Ez inkább városban jellemző. Vidéken még szerencsére szorosabbak az emberek közötti kapcsolatok.

- Mi a karácsonyi kívánsága a lap olvasóinak?
- A Szentatya minden országban, ahol járt - így Magyarországon is - elmondta: Ne féljete a szíveteket megnyitni Jézusnak.

Lukács András

- Mit jelent Nektek a karácsony és hogyan készültök rá?

- Azt jelenti, hogy végre vége az évnek, nem kell menni dolgozni, végre pihenhetünk és együtt lehetünk, mert egyébként csak a vacsoránál látjuk egymást. A készülődés nálunk úgy történik, hogy ajándékokat veszünk, főleg csak a rokon és saját gyermekünknek, mert a mostani helyzet már nem engedi meg, hogy hatalmas ajándékozást rendezzünk. Én pedig mint háziasszony azon gondolkodom, hogy mit főzök, mit tegyek az ünnepi asztalra.

Egy fiatal házaspár

- Marika, mit jelent Neked a karácsony?
- Mást jelentett gyermekkorban és mást amikor úgymond érettebb lettem. Gyermekként annak örültem, hogy ajándékokat kapok. Később az ajándékozás öröme töltött el. Mindig maradt a Szenteste után egy kis hiányérzetem, ami igazán csak a betlehemi jászol mellett az éjfél misén szűnt meg.

- Hogyan készülsz a karácsonyra?
- A gimnáziumi évek alatt volt először igazán lelki programom a karácsony várása alatt. Énektanulás, éneklés, adventi gyertyagyújtás, közös imádságok. Most a saját családomon belül szeretném ugyanezt megvalósítani.

- Mit vársz az idei karácsonytól?
- Kivételes karácsonyunk lesz, mert karácsonyra várom a második gyermekemet. Gyermek születik most kétszeresen is: a saját gyermekem, és a kis Jézus.

- Melyik karácsonyra emlékszel legszívesebben vissza?
- Talán az idei karácsony lesz az. De sok karácsonyra emlékszem szívesen vissza; az első fellépésem egy pásztorjátékban; az első gimnáziumi évem, amikor karácsonyra jöttem haza; a férjemmel kettesben eltöltött karácsony. Nehéz közülük választani.

- Mi a karácsonyi kívánságod a lap olvasóinak?
- Gyermekkoromban karácsonyra a szüleimnek ezt a verset adtam ajándékba:

Eljött a nap,
amit várva vártunk;
az égen csillagfény ragyog.
Jézuska fáját elhozták
a halkan szálló angyalok.
Köszönjük neked édes Jézusunk,
hogy szíved minket mindig úgy szeret,
az angyalok dalával dicsőítünk Téged.
Ha elmúlik a karácsony,
akkor is maradj velünk,
ezt a kis családot szeresd ó édes Istenünk!

Minél több családban, minél több kisgyerek adja ezt, vagy hasonló verset ajándékba.

Liszkainé Serez Mária

- Mit jelent Ági nének a karácsony és hogyan készül rá?
- Jézus születésének ünnepét, a szeretet megújulását, újjá-születését, felvirágulását és reményt jelent. Hogyan készülök? Minden erőmmel megpróbálom lelkem békéjét összerendezgetni. Az átlagosnál többször, elmélyültebben gondolkodom meghalt szüleimre. Ajándékokat készítek fiaimnak és a fiam feleségének. Tervezgetem, hogy mi kerül az ünnepi asztalra és várom azt a karácsonyi együttlétet, ami a legbensőségesebb az évben.

Erdélyi Ágnes

- Marika néni, mit jelent Önnek a karácsony?
- Jézus születését, ennek örömét, a szeretet ünnepét jelenti. Ezt mi együtt ünnepejük a családban.

- Hogyan készül a karácsonyra?
- Az egyház sokat segített a felkészülésben lelkigyakorlatokkal, az egyházközségi kórusokkal is már a karácsonyra készülünk. Adventben az ember próbál kedvesebb, figyelmesebb, megértőbb lenni családi körben és a munkahelyén is.

- Melyik karácsonyi emlékszik legszívesebben vissza, melyik volt a legemlékezetesebb?

- 1973. karácsonyán több hónapi szanatóriumi ápolás után egészségesen, hat hónapos magzattal a szívem alatt hazajöhöttem. Akkor valóban átéltem az anyaság örömét és boldogságát, a karácsony igazi lényegét. Sohasem énekeltem olyan boldogan a Mennyből az angyalt, mint akkor...

- Mit vár Ön az idei karácsonytól?
- Szeretném, ha békességben, nyugalomban telne el ez a karácsony is, a családon belül és az egész országban.

- Mi a karácsonyi kívánsága a lap olvasóinak?
- Minden család ünnepeljen igazán békésen és szeretetben, s kívánom, hogy szálljon mindenkire a kis Jézus karácsonyi áldása.

Szota Jánosné Széles Mária

- Igazgató úr, milyen emlékei vannak a gyermekkori karácsonyokról?

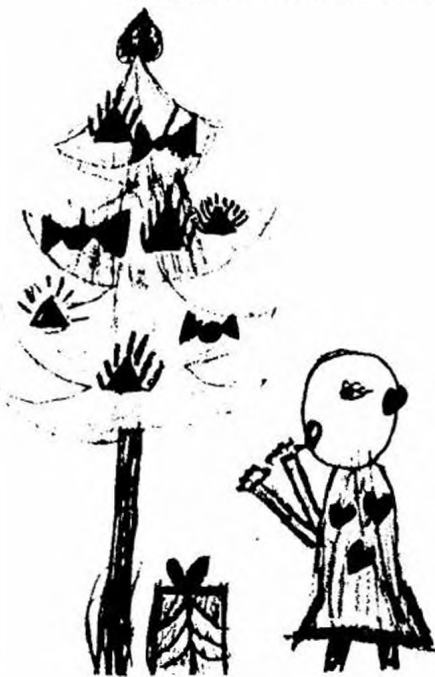
- Több nagyon emlékezetes karácsonyom van. Hat éves koromban nagyszüleimnél ünnepeltünk. Csengettyű jelezte, hogy megérkezett az ajándék. Felhúzhatós kisvonatot kaptam. Képzeltelhetem mennyire örültem, ha még mindig emlékszem rá. Apaként szintén nagy örömként élttem át immár az én gyermekeim örömét.

- Hogyan ünnepli az idei karácsonyt?
- Az idén családom körében ünneplünk. A turai távollét után főleg nagyon várjuk a mostani karácsonyt. Már megvannak az ajándékok is. Felkeresem Miskolcon élő testvéreimet, s szüleim sírjához is elmegyek. Ezúton kívánok minden turai iskolásnak boldog karácsonyt, a karácsonyi misén külön is fogok mindnyájukra gondolni.

Olivölygi Béla

Riporterek:

Kiss Andrea és Boda Zsuzsanna

KARÁCSONY

Még néhány nap és itt a karácsony. Az adventi korozást szinte gyermekies izgalommal számoljuk a meggyújtott gyertyákon. Egy... ket... három... de vajon mit hoz nekünk ez a "Születés". Szorongva nézzük a pénztárcánkat, a parlamentet, a világból jövő híreket. Aggasztó jelek. Mégis tudjuk valami történetet majd azon az éjszakán... megfoghatatlan, amit megmagyarázni sem tudunk, hiszen nincs rá szó és értelem, ami elmondaná, fölfogná e misztikumot.

A bonyolult világ oly egyszerűnek tűnik hirtelen, kitisztul, békés lesz. Az egymás közötti harag, viszálykodás csúf ráncai eltűnnek, lesimul arcunkról: Tiszta, szép karácsony és áldott új esztendő, - rebegejük bizakodón egymásnak. A lélek békéje túlnő a behatárolható valóságon... Paul Claudel, a nagy francia író is ezt érezhette, amikor egy karácsony éjszaka belépett a Notre Dame-ba. Éjfélí mise volt, az emberek imádkoztak, énekeltek, szólt az orgona... és ő megtért. Olyan egyszerűnek tűnik.

Sablon történetet - mondhatnánk. De ő megérezte valamit, abból a titokból, amely megismerésére mi is vágyunk, amit Izsaiás próféta Krisztus születése előtt 700 évvel megjövendelt "Ime a Szűz fogant, fiút szül és Emmanuelnek nevezi el, ami annyit jelent: Velünk az Isten".

Igen Ő megszületett, eljött közénk, velünk van, "mert Isten úgy szerette a világot, hogy engesztelt Fiát adta érte, hogy mindaz, aki hisz benne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen." (Szt. János)

Lehet-e a keresztény ember számára ettől bizakodóbb üzenet Karácsony táján? Az üdvözítő megszületett, ránk mosolyog a betlehemi jászolból, és ebben a mosolyban már benne van a föltámadott Krisztus biztatása is "Ne féljétek, én veletek leszek minden nap a világ végezetéig."

B. Zsolt

NYUGDÍJASOK FESZTIVÁLJA

A nyugdíjas klubok és az idősök "ÉLETET AZ ÉVEKNEK" Országos Szövetsége 1991. november 21-én rendezte meg az I. Országos Művészeti bemutatóját Budapesten a Vasas Szövetség dísztermében. Az országból 38 nyugdíjas együttes kapott ide meghívást, melyet a megyei bemutatón való szereplés minősítése alapján a rendezőség döntött el.

Igy kaptak meghívást a mieink, a turai Nyugdíjas Klub tagjai is. Knoll István, a szövetség elnöke 10.30-kor a köszöntőjében a következőket mondta:

- Volt az országban olyan hely ahol úgy vélekedtek, hogy: a sajnárú sorsú nyugdíjasok egyáltalán hogy mernek énekelni...

- Igenis nagy-nagy öröm mindannyiunk számára, hogy énekelnek, táncolnak, hogy felelevenítik a régi népi hagyományokat, az értékeket, mert ha éveken át csak keseregünk, azt hiszem, hogy rövid időn belül nem lesz okunk csak örülni, akkor elveszítjük nagyon sokat; elveszítjük saját magunkat, hitünket a jövőben; s elveszítjük a nemzedékeket az utánunk jövőket, a negyvenéveseket, a huszonevéseket ".... mert egyszerűen kesergő reményét vesztett idősekre nem lehet feltekinteni. Azokra az idősekre lehet feltekinteni, akik becsületesen tiszta szóval küzdenek a maguk jogos igényéért, erkölcsi és anyagi elismeréséért, és ugyanakkor művelik a magyar kultúra értékeit, őrzik, védik és tovább adják.

- Mert a két dolog, a gondoktól mentes emberi élethez való jog, a kultúra ápolása: egy ügy... Mert az ember egy életet él és ebben az életben sok minden kell, hogy benne legyen ..."

A zsűri bemutatása után megkezdődött a nyugdíjasok fesztiválja. Az egésznapos műsorban láttuk az ország számos tájainak színes népviseletét, hallgattuk népdalaikat. Az öt-tíz percre szabott műsorok egymást követték. Volt irodalmi műsor, operett összeállítás, komolyzenei énekkari számok, népi játékok és még lakodalom is.

A turai nyugdíjas klub 36-nak, este 18 óra után lépett a zsűfóliság megtelt díszterem közönsége elé. Bevonulásukkor a "Szép Turába két úton kell bemenni..." népdalt énekeltek. Folytatták Jula néni kedves dalaival, majd további szép turai dalokkal, melyeket ők válogatták össze a próbákon. A jó sikerült szereplést a nagy közönség tapasal jutalmazta.

A fesztivál a késő esti órákban ért véget. A kitüntető díszoklevelet Pápai Józsefné a klub vezetője vette át. Díszoklevelet kapott az együttes művészeti vezetője Tóth Péter László kántor úr is. A zsűri a fellelő együttesek műsorait öt Nívó-díjjal jutalmazta.

A mieink, a turai nyugdíjas klub nem kapott Nívó-díjat. Mint ahogy a rendező mondta: "ez már kitüntetés, hogy ezen az országos művészeti bemutatón bármelyik együttes is részt vehetett..."

A turai Nyugdíjas Klub tagjai a buszon hazafelé szereplésüket egyértelműen kiértékeltek: "nagyon örülünk, hogy ilyen rövid idő alatt eljutottunk az Országos Művészeti bemutatóra... Nem hagyjuk abba..."

Benke István

A szereplés felvétele a turai Video Magazin 19/1991-es műsoros video kazettáján megtekinthető.

akkor lesz, ha a környezet is át tud alakulni. Az élelmiszeripar, a kereskedelem, a bankrendszer. Jelenleg bizonytalan ez a környezet.

Amit mi öröklünk, ez a szövetkezeti rendszer, ez sokmindenre jó, de arra nem amire szükség lenne. Jelenleg úgy van szervezve a szövetkezet, hogy van benne tehenészet, búzatermelés, disznóhízlalás, nadrágvarrás, stb. és ezeknek a dolgoknak semmi közük egymáshoz a piac szempontjából. Piaci szempontból a disznóhízlalásnak a tápkéveréshez, a vágóhídhöz, a feldolgozáshoz és az exporthoz van köze. Semmi köze a búzatermeléshez. A tehenészetnek a tejfeldolgozáshoz, a sajtgyártáshoz, a külkereskedelemehez van köze, de semmi köze a gabona termeléshez.

Ezek a mi szövetkezeteink arra szolgálnak, hogy összekapcsolják az egy faluban élő - valaha paraszti múltú - emberek munkáját. De egyáltalán nem szolgálnak arra, amit a mai szóhasználatban úgy mondanak, hogy vertikális integráció. Arra, hogy azoknak piaci szempontból hangolja össze a termelését.

Sőt a termelőszövetkezet megnehezíti a dolgok jó kapcsolódását. A szövetkezetek - éppúgy mint a kistermelő parasztságunk - ma úgy gondolkodnak, hogy ellenségek az élelmiszeripar, a kereskedő és a bankár. Minden normális piacgazdaságban ez nem így van. Ott egymásnak szövetségesi.

A szövetkezés nyugat-európai értelemben éppen azt a célt szolgálja, hogy a nagyon hosszú értékesítési kört, ami a mezőgazdaságban van, összeláncolja.

Pl.: Dániában egy tehenész szövetkezetnek a célja az, hogy a 25-30 ezer tehénrel foglalkozó tehenéstartókat azért hozza össze, hogy elég erők legyenek a tejipar, az exportot képező tartani és elég pontosan ismerjék az igényeket: milyen fajta tehenet, milyen takarmányozással kell tartani, hogy abból olyan sajtot lehessen előállítani, amilyen a vevőnek kell. A nálunk meglévő 4-500 darabos tehenészetek kicsik, nincs súlyuk a kereskedelemben, nem tudnak diktálni.

Amikor a mezőgazdaság átrendeződéséről beszélünk, látni kell azt, hogy a szétválás és másképp társulás lehetőségeit kell harcolni. A tehenészetek tudjanak más tehenészetekkel együtt a tejiparhoz "nyúlni", vagy sajt gyártást létrehozni.

Azt hiszem, Turán volt az a kecske-játék. Ugye jól emlékszem? Teljesen világos, hogy a kecske-játék azért fulladt be, mert nem volt meg a kecske ágazatnak az az önállósága a kecske ágazaton belül, hogy tudjon önmaga szervezkedni. A másik oldalon pedig tejiparban, meg az élelmiszeriparban azok az elég kicsi és független részek össze voltak fogva egy vertikumba. Az, hogy a kecsketartás értelmes sajtgyártással tudjon társulni - és tudjon olyan méretű lenni, hogy megjelenhessen a piacon kemény cikkel - csak úgy lehetséges, ha megfelelően vannak összeláncolva. Ha azonban az összeláncolásban valami hiba történik, fejezzék az egész.

Ez a szervezeti rendszer, ami a kecskét bent tartja a TSZ-ben, benn tartja egy olyan üzemből, amely a nadrágvarrástól a kecskéig mindentfélével foglalkozik. A másik oldalon pedig a kereskedelmet és a tejipart fenntartja egy olyan rendszerben, amelynek egyetlen érdeke, hogy harcot vívjon a mezőgazdasági termelővel. Így minden olyan dolog, amit az állam nem vezényel, halálra van féléve, mert falakba ütközik.

Nekünk ebben az átalakulásban nemcsak azt kell figyelni, hogy aki mer és tud, az térhez jusson, hanem azt is, hogy közben egy olyan úton történjen az átrendeződés, amikor az újratársulás lehetőségei nem pusztulnak el.

Valójában a befektetett tőke két esetben tud megtérülni, ha éppen hiányzó kapcsolatot teremt. Főlértékeli a már bent lévő elemeket. Pl. a sajtgyártással a tehenészet felértékelődik, no nem azért mert a sajtgyártás olyan jó üzlet, hanem mert magával rántja a tehenészetet, s az újra értékes lesz.

A másik pedig az, hogy olyan termékekre "megy rá", amelyeknek biztos piaca van. (Vannak ilyen termékek, de azok más termézetűek mint amik eddig voltak.) Eddig a kelet-európai piacra termeltünk, ami azt jelentette, hogy legyen valamilyen gabona, mindegy milyen minőségű, csak jó sok mázsa legyen, ilyen volt a piac, ezt kívánta. Ez megszűnt!

Most olyan áruknak van piaca, amit nem lehet megtervezni. Minden előrejelzés azt mutatja, hogy a közös piac országaiba a különböző zöldségfélék és gyümölcsök piaca gyorsan nőni fog, de ezt már nem tudom úgy megtervezni, hogy most elindítok egy "gyümölcs-termelési programot", mert abból egy nagy marhaság lesz. Ezt csak úgy lehet megcsinálni, hogy a gazdák egy része összefüggő falucsoportban vagy a TSZ-ek egy része együtt keresik meg azt a hálózatot, amelyik meg tudja nekik mondani, hogy pontosan milyen zöldség vagy gyümölcs kell. Annak hűtését vagy feldolgozását meg lehet ott csinálni és akkor biztos a piac. Aki megtalálja ezt a hálózati kapcsolatot, az a tőkét is oda tudja vonzani magához.

Hogy valami hitelképes-e vagy nem, ez kizárólag azon múlik, hogy biztos-e a piaca vagy nem. Végül is annak a piaci előrejelzésnek kifejeződése. Ez azt jelenti, hogy ebben az átrendeződésben azt kell keresnünk, hogy hogyan tudunk együttműködni, (nevezik azt csoportvállalkozásnak vagy egyéni vállalkozásnak) amire már lehet hálózatot tervezni.

Ha a jövőről gondolkodunk, nem tehetjük meg, hogy ne szövetkezésben gondolkodjunk, mert egyébként saját kockázatunkat növeljük. A szétszórt termelés, az ehhez képest nagyon is koncentrált gyáriparoszerű élelmiszer nagykereskedelemmel és élelmiszeriparral szemben tehetetlen. Ez a dolognak a természete és nem a politikai jó-vagy rosszindulat dolga.

Majd tíz éven át adtunk el Amerikának olyan sonkát, amelyben az ár kétharmadát a magyar adófizető fizette.

Erre vezet ha az agrártámogatás pl. osztrák vagy bajor szisztémát követ. Ők ugyan megengedhetik ezt, mert nem exportálnak mezőgazdasági terméket, de mi nem engedhetjük meg magunknak, mert mi döntően exportálunk és akkor a támogatást idegeneknek adjuk. Ez nem azt jelenti, hogy a mezőgazdaságnak nincs jogos igénye arra, hogy nálunk is legyen egy világos agrártámogatási rendszer. Csak az más rendszerű, más elveket követő lehet, mint Ausztriában vagy Bajorországban.

Jogos azt követelni, hogy az állam kockázatot vállaljon, mert a mezőgazdaság - az energiaszektor után - a leglassabb tőke megtérülési terület. Pl. egy tehenészetű üzem kifizetése 7-8 év, a jövedelemhez való képessége további 10-15 év. Közel 20 éves ciklus, a tőkének a megtérülési idejére. Összehasonlítással, ez a cipőiparban 4-5 év, a kereskedelemben fél év vagy egy év. Ez mutatja, hogy milyen iszonyú különbséget dologról van szó.

Arra lehet hosszútávon számítani, hogy aki tudja mit érdemes termelni, aki rendelésre termel és legalább olyan ügyesen csinálja mint a többi, az meg fog élni belőle. Ennél többre, hosszútávon nem lehet berendezkedni. Vagyis csak annak lesz Magyarországon módja megélni a mezőgazdaságból, aki többé kevésbé szakmának, hivatásnak, életformának tekintti.

A törvény elő fogja írni, hogy be kell fejezni a nagyon nevesítést 10 % híján. Ezt három forma valamelyikében kell megoldani:

- kimérni mindenkinek parcellákat, telekkönyvi értelemben. (Ez nem azt jelenti, hogy meg is kell művelnie.)

- Csoporttulajdonok jönnek létre (pl. 30 emberé egy adott tábla, azon belül osztott tulajdona van.)

- Vagy úgy, hogy megmarad egyben szövetkezeti tulajdonnak és abban lesz osztott tulajdoni hányada a tagoknak. A kisebbségnek lehetősége lesz, hogy ne az általános utat kövesse, hanem kimérthesse a rész csoport tulajdon. Tehát sem a szövetkezet vezetősége, sem a tagság többségi szavazása nem korlátozhatja a kisebbség elkülönülési jogát. Az elkülönülés nem mindig kiválást jelent.

A vagyonról tudni kell, hogy mekkora. Ezért vagyonértékelés szükséges. Nyilvánvaló, hogy egy vagyonrész mennyit ér, az nem azon múlik, hogy mennyire van a könyvelésben nyilvántartva. Ezt láthatuk, amikor a 100 Ft-ra leírt traktorok kerültek árverésre, s egész sokat értek. S a 12 millió nyilvántartott tehenészetű telepet a kutyának sem lehetett eladni. Nyilvánvaló, hogy a könyvelési értéknek semmi köze a piaci értékhez. A vagyonjegyeket a könyv szerinti érték alapján osztják ki. A tényleges értéket a vagyonértékelés dönti el, de ez nem biztos, hogy véglegesen. A vagyonjegy igazából nem értéket jelent, hanem egy vagyonhányadot.

Ezután az alku két módon mehet tovább. Ha a csoportok el tudják különíteni magukat, hogy ők mire szeretnének önállóulni - részben vagy teljesen -, akkor következik az, hogy a náluk lévő vagyonjegyek értéke és a vagyon értékelése egybeesik-e vagy nem, illetve a többiek elfogadják-e a vagyoncsoport elkülönülését.

A megegyezés után előfordulhat, hogy mondjuk egy tehenész telep dolgozói vagy egy részük azt akarják, hogy a saját munkahelyük elkülönült tulajdon legyen, de a vagyonjegyük értéke és az átértékelt tulajdon értéke nagyon eltérhet egymástól. Az könnyebb eset, ha a vagyonjegy több. Ha a vagyonjegy kevesebb, akkor a TSZ többi részével valamilyen fajta alkura kell lépniük, hogy a vagyon többi részét hogy használják. (Használati díj, bérleti díj, vagy vagyon betétként kezeli.)

Az a lényeg, hogy ha nem tudnak egymással megegyezni, akkor árverés dönti el, hogy mennyiért lehet birtokba venni valamit. Mi arra ügyeltünk a törvényhozásban, hogy ne a számarány döntson, hanem a kisebbségnek joga legyen "kiragadni" részét!

Ez azért nagyon fontos, hogy megmozduljanak a tulajdonviszonyok. De veszélyes jog ez, a kisebbség nagyon ráfizethet, s nagyon ráfizetheti a közösséget ha nagyon konokul él ezzel a joggal. A tulajdoni részek elkülönülését "bulik" alakulhatnak ki, de ha ez úgy menne végbe, hogy összevesznék egymással, akkor az együttműködés lehetetlenné válhat.

Nemcsak az egyes üzletágak a TSZ-ekben, hogy a szétvált bandák, hanem sokkal szélesebb kör is rá van utalva, hogy legyen hitelrendszer, amely pénzeket tud közvetíteni. Van egy csomó olyan szolgáltatás, amelyet igazából akkor érdemes fenntartani, ha elég széleskörű az igénybevétel, lehet ez könyvelési, tápkéverési szolgáltatás, és sok minden ilyesmi, amit valamilyen módon fenn kell tartani a közöben, mert nem mindig célszerű kiadni egy "magán bandának".

Nagyon fontos az, hogy az alku ne jásztuk, ne éljezzük soha addig, amíg az egymással való együttműködést tesszük lehetetlenné. Ha a szövetkezet nem átalakul, hanem megszűnik, akkor - bár a szabadság nagy élménye ráköszönt mindenkiere - bele fog fulladni a működés olyan apró problémáiba, hogy párszor meggondolja utána, hogy érdemes volt-e nekem szabadnak lenni.

Ugyanakkor persze ez mégiscsak nagy erő. Ezért is harcoltunk érte. Előbe kell venni annak, hogy a szövetkezet többsége, kényelmesebb része vagy vezetése, csak azért konzerváljon mindent, mert fél a döntéstől, fél a viszonyok átrendeződésétől. Az sem lenne jó, ha minden konzerválna. Ez a filozófiája a dolognak - fejezte be előadását Juhász Pál országgyűlési képviselő.

Kuti József

RIPORT A "SULIBÜFÉS"-SEL

A Köztársaság úti iskola épületében, a tanévkezdéssel egyidőben kezdte meg működését (a gyerekek nagy öröme) a "sulibüfé".

- Ilyen sem volt még az iskolában! Tolnai Gézával, a büfé tulajdonosával beszélgettem, s ennek rövidített, tartamilag kivonatot változtatást tesszük közzé lapunk hasábjain.

I. Bemutatkozás

1. *Hogyan és miért vetődött fel az iskola büfé nyitására gondolat?*

- Az Urbán & Urbán Élelmiszeripari KFT vezetője voltam, melynek termékei Turán is ismertek. Egy jó ideje azonban foglalkoztatott a gondolat, hogy miként tudnék magam számára helyi munkalehetőséget találni, illetve teremteni: itt a faluban - közvetlenül is a faluért.

- Egyszóval jobbérés "idehaza" lenni.

Motivált az is, hogy a mindennapos utazásnál elvesztegetett időt hasznosabban töltsöm. Vonzottak a teljes önállóságban rejlő lehetőségek; végre elképzeléseimet, képességeimet saját vállalkozásban hasznosíthatom.

2. *Miért éppen az idei tanévkezdést találtad a legalkalmasabbnak?*

- Erre röviden válaszolhatok; a sok egyéb szempont mellett elsősorban az iskolaigazgató választásra utalnék: új igazgató,

menedzser szemlélettel.

A magam lehetőségeihez mérten szeretnék partnere lenni - a kölcsönös érdekek alapján -.

3. *Mely üzleti szempontokat tartottad a legfontosabbnak a büfé megnyitásakor?*

- Először is sikerült egy mindeddig létező űrt betölteni, olyat csinálni, ami még nem volt (itt a faluban, az iskolában). Nem a gyors meggazdagodás szándéka vezérel. A szülők számára is megfizethető - a lehető legalacsonyabb - árakkal szeretnék dolgozni. Úgy is mondhatnám, szeretnék tisztességes munkával tisztességes haszonhoz jutni; s ennek titka a "sűrű fillér - ritka forint" elve. Szeretnék hosszú távú, biztos megélhetéshez jutni.

II. Eddigi tapasztalatok.

1. *Az elmúlt néhány hónap alatt mennyire látszanak megvalósulni elképzelései?*

- Elképzeléseim beigazolódtak: - "kis haszonnal dolgozni kifizető" (hogy miért éri meg a szülőnek, az mindenki számára belátható).

2. *Melyek a leggyakoribb nehézségeid?*

- Természetesen a legtöbb gondot a beszerzések okozzák, keményen kell megküzdeni azért, hogy mindig friss és jó minőségű áru álljon a vásárlók rendelkezésére.

3. *Az iskola dolgozói közül - kezdetben - nem mindenki támogatja elképzeléseidet; szerinted miért?*

- Talán, mert a büfét, valami kezdetleges módon képelték. De én a vállalkozások világában már megtanultam, hogy igényesen lehet és kell bármihez is hozzákezdeni; a költség és energia megtérül; a külszín és a forma, mely a tartalmat hordozza.

4. *Elképzelésed szerint, mi az oka, az egykori tartózkodók közül is egyre többen válnak rendszeres vásárlóiddá?*

- Az ellenzők is beláthatták, tapasztalhatták a büfé hasznosságát, szükségességét, s azt, hogy létezése, működése nem jelent különösebb gondot az iskolának.

- Talán az is "mellém" állította a gyermekeket szerető pedagógusokat, hogy eddig is, saját zsebből finanszíroztam sportrendezvényeket, disco-t, s tombolát.

III. A vállalkozás - egy vállalkozó - jövője.

1. *Milyen terveid, elképzeléseid vannak a közelebbi és távolabbi jövőre vonatkozóan?*

- A legközelebbi a karácsonyi vásár szervezése az iskolán belül. Ugyanakkor szeretnék résztvenni diákprogramok szervezésében, s lebonyolításában aktívan közreműködni.

- Nekem azért jó egy ilyen vásár, mert hétvégeken is pénzt tudok keresni, de nézzük, miért jó ez a falunak?

- Tizenöt kereskedőt sikerült beszerveznem. A vásáron lesz: műszaki cikk, ruházat, játék-ajándék, fenyőfa árusítás, stb.

- Ez a helyi lehetőség nemcsak az általános iskolának és a turaiaknak kedvező, hanem a környező falvak lakosságának is.

- A dolog másik oldala pedig az, hogy a vállalkozóknak is rá kell jönniük arra, hogy ha a bolt nem jön az ő helyükbe, akkor nekik kell menniük a bolt után, áldozatokat kell vállalni a vállalkozás sikere érdekében. (Nem szabad arra várni, hogy valamilyen külső tényező teremtsen lehetőséget a pénzszerzésre.)

- Amennyiben ez a vásár beváltja a hozzá fűzött reményeket, akkor a húsvéti ünnepekre is szervezek hasonlókat.

- Terveim között szerepel egy nagy gyermeknap rendezvény előkészítése, lebonyolítása a televízió nyilvánosságának bevonásával.

2. *Amennyiben három kívánságodat teljesítené a Galga csodaszép tündére, akkor miket kérnél tőle?*

- Kívánnám az egyszerű, kisjövendelmű emberek kenyérgondjainak elmúlását!

- Kívánnék egy szebb, jobb, békésebb és gazdagabb világot!

- S végül boldogságot magamnak s nejemnek és egész családomnak!

Kezves Géza, én meg az kívánom, hogy teljesüljenek vágyaid, és az olvasók nevében - köszönöm a beszélgetést!

Kálna Tibor

POSTALÁDÁNKBÓL

TISZTELT SZERKESZTŐSÉG

Sok ember szájából halljuk, hogy nyíltan szidalmazzák a miniszterelnököt a 80 ezer forintos fizetése miatt, de azt csak sutogva beszélnek a faluban, hogy a TSZ elnök 180 ezer forintot kap havonta. Meg is értem a halk sutogást, azért félnék az emberek hogy munkanélkül maradnak.

Én nem akartam elhinni a 180 ezer forintos havi fizetést, ezért megkérdeztem az egyik TSZ-vezető embert, ez a pletyka járja a falut s mi igaz ebből? A felelet az volt - idézem - "nem egészen van így, tudniillik arról van szó, hogy júniusban az elnöknek - lejárt az idő - nyugdíjba kellett volna menni, de megkértek, hogy maradjon tovább. Ő szívesen vállalta, ezért kap 180 ezer forintot."

Megérténém, ha olyan ember volna mint a báró idejében volt az intéző, aki az Alsórétből földi mennyországot varázsol, nem szemétdombot, mint most. Jártam a melegvívznél, az Alsóréti tanyán és a Haraszti tanyán. Sajnos az a tapasztalatom, hogy az uradalom idejéhez képest most ezek csak szemétdombok. Arról nem is beszélve, hogy a TSZ fizetésképtelen. Az ÉMASZ egy alkalommal a villanyt is kikapcsolta.

A munkások (és az elnök!) bérét is csak a bankból felveti, magas kamatú hitelből tudják kifizetni. Vajon gondolkod-e arra a dolgozók, hogy ezt az összeget, kamataival együtt nekik kell majd visszafizetni? Még szerencse, hogy az Országgyűlés megtiltotta a földek eladását, így márcsak a "melléküzemágakat" adják el. A legjobban felháborító számomra mégis az, hogy a községtől elvett földeket még mindig a TSZ bitorolja.

Gondolok itt például a legelőre, ahol az önkormányzat új Vásárcsarnok és iparterületet akar kiépíteni; vagy a melegvíz környékére, ahol végre fürdőt kellene csinálni és ezzel a falusi turizmust vonzóbbá tudnánk tenni; vagy az erdőre, ami régen községi tulajdonban volt, most meg a volt "elvtársak" vadásznak benne.

Vajon meddig kell még várni, hogy a község a saját tulajdonával rendelkezhesen és mielőbb az önkormányzat valamire tudjon lépni a község érdekében.

Kérem a T. Szerkesztőséget, adjon helyt levelemnek a lapban, hátha "fülekre talál" és válaszolnak a kérdéseimre. Ezeknek a válaszoknak talán az önkormányzat is hasznát venné...

Végül köszönöm a Szociális Bizottságnak az előző levelemre írott választát. Megjegyzésként a gyerekekkel kapcsolatban: nem órájuk gondoltam, habár ezeket a segélyeket legelőbb helyen nem a gyerek élvezzi, hanem a kocsmáros.

Tisztelettel: Lukács Gábor

GYERMEKEINKRŐL - ŐSZINTÉN

Feltettünk egy kérdést olyanoknak, akik gyermekeink gondozásával, gyógyításával, tanításával, nevelésével foglalkoznak.

A kérdés ez volt:

Milyennek látják a gyermekeket - úgy általában - manapság?

Talán nem lesz hiábavaló elolvasni a válaszokat. Sok szempontból tanulságosak.

Dr. Szabó Csaba - gyermekorvos

A turai gyermekek ugyanolyan vidámak, szertelenek, ragaszkodók, érdeklődők, igyekvők, stb... (és természetesen ennek az ellenkezője is!), mint amikor jónéhány éve a községbe jöttem.

Az életkörülményeik viszont jelentősen változtak a családokon belül, mindenképpen pozitív irányban.

Az úgynevezett "nagy társadalom" nem mindig veszi figyelembe alapvető érdekeiket. Egészségi állapotuk, fejlődésük tükrözi körülményeiket. Összességében folyamatosan jó átlagos szintű. Szélsőséges jelenségeket nem tapasztalhatunk (szenvedélybetegségekre gondolok), amire a továbbiakban is igen nagy figyelmet kell fordítanunk.

Közösségi gondolkodásúvá váló formálásuk talán az, amely kissé háttérbe szorulni tűnik, de ez egészen biztos, hogy kijavítható, csak a megfelelő keretet kell hozzá megtalálni.

Molnár Józsefné - Bölcsővezető

Gyermekeink naponta családjukból jönnek a bölcsődébe. Általában tiszták, jól öltözöttek. (Sajnos mindig van kivétel is.)

Érzelmi, érzelmi, testi fejlettségük szorosan összefügg egymással. Egyenként változó, befolyásolja ezt az öröklött és tanult tulajdonságok.

A gyermekek helyesen összeállított étrendje önmagában nem biztosítja a kisgyermek helyes táplálkozására. Gyakori a gyermekeink között a - rosszevő -

Gólya Istvánné - Az I. sz. óvoda vezetője

A mai gyermekeknek sok minden megadatik. Szépek, ápoltak, jól tápláltak, divatos ruhákba öltöztetnek, zsebükben mindig van új játék, kezükben csokoládé, rágógumi. Mégis úgy tűnik manapság több a problematikus gyermek, mint azelőtt: egyfelől szorongással, gátlással küzdenek, másfelől túlmozgékonyak és agresszívek.

Ennek okát abban látom, hogy az anyagiakért folytatott küzdelemben kevés az olyan családi életvitel, amely igazán kielégítené a kisgyermek lelki szükségletét. Kevés a szerető szó, a családi együttléti, a törődés. Szomorúan látom, hogy egyre kevesebb szülő búcsúzik gyermekétől kedvesen, mikor itt hagyja az óvodában, s mikor érte jön, elfelejti megölelni.

A megszokott vagy kívánt életszínvonal fenntartásáért, eléréséért vállalt sok munkában, rohanásban nincs idő a gyermeket meghallgatni, vele elbeszélgetni, így a gyermek magányos marad az ép családban is. Több figyelemmel, szeretettel, megértéssel kellene gyermekeinkhez fordulnunk, hogy kiegyensúlyozott, érzelmeiben gazdag felnőttekké váljanak, mert csak annyi szeretetet kaphatunk tőlük, amennyit mi is adtunk.

Erdélyi Sándorné - Óvodavezető és a II. sz. óvoda pedagógusa

- A huszoneves szülők közül csak kevésnek van önálló elképzelése arról, mi a helyes gyermeknevelés.

- Nagyon kevés a nyugodt, kiegyensúlyozott gyermek. Kialvatlanok, türelmetlenek, a legkisebb dologért is ütnék. Szeretetések.

- Bátran és közvetlenül beszélnek mindenről. Nyitottak, tájékozottak. Kíváncsiságuk kielégíthetetlen. Bő ismeretanyaggal rendelkeznek.

- A gyermek vágya az, hogy figyeljenek rá. Legyenek vele sikereiben, kudarcaiban; örüljenek vele, biztassák, szeressék, hogy szerethessen.

- Anyagilag mindent megkaphatnak, de nem becsülik. Követelőnek. Köszönés helyett így fogadják a szülőt: Mit hoztál?

- A rohanó élet, a megélhetéshez, megszokott életszínvonal tartásához szükséges pénz utáni hajsza jól érezhető gyermekeinken. Egyre több az érzelmileg sérült, agresszív, nehezen kezelhető gyerek.

- Elgondolkodtató a rendszerváltás által megváltozott körülmények hatása. Egyre több családban lesz munkanélküli, egyre többen elszegényednek, válnak alkoholistává, stb. Mi várható? Milyen gyerekek?

- Szinte minimálisra csökkent az az idő, amit a család együtt tölt. A TV és a videó a szülőktől "rabolja el" a gyereket, és sajnos válogatás nélkül nézhetnek bármit.

Kiss Jánosné, Szilágyi Mária, Kókai Sándorné, Nagy Józsefné - elsős tanítók

Az idei tanév megkezdése előtt a beiskolázandó gyerekek kb. 25 %-át kellett Nevelési Tanácsadóba küldeni, mert vitatható volt az iskolaérettségük.

A pszichológusok minden vizsgált gyermeknek egyéni korrekciót javasoltak. Elgondolkodtató! Minden osztály nagyon vegyes összetételű. Vannak akik már iskolába lépéskor tudnak olvasni, de sokan vannak akiknek a ceruzafogás is gondot jelent. A családi háttér is nagyon különböző.

Néhány gyerek sok pénzt hord magával és rendszeresen édességet vásárol, miközben sok gyerek nem reggelizik, és napközben éhes! Megnyilvánulásaikból kiderül, hogy otthon kevés idő jut rájuk, pedig sok beszélgetésre, szeretetre vágyanak.

Jónás Sándor - általános iskolai tanár

Milyennek látom a gyerekeinket? Nagyon nehéz a válasz. Ha egyenként idézem őket magam elé, akkor bármelyiket könnyedén(?) tudnám jellemezni, együtt az egészet csak általános sablonokkal.

Többnyire udvariasak, szolgálatkészek. A munkájukat rendszeresen végzik; tudnak nagyon komolyan, "feinőttesen" dolgozni és viselkedni, de szellemi és fizikai terhelhetőségük nagyon behatárolt. A bizalmat bizalommal viszonzozzák (néha ez már bizalmaskodásba csap át). Sok bennük a játékoság, némi csibészéggel fűszerezve.

Tehát milyenek a gyerekeink? Hol jók, hol kevésbé; hol szorgalmasak, hol lusták, de mindenképpen szeretetre méltóak, hisz a mieink...

Dilligens Károlyné - gyógypedagógus

Egyrészt olyan, mint mindenkor és mindenhol: tiszta. Kész az új befogadására, előítéletektől mentes.

Meg akarja ismerni a körülötte lévő világot. Tudni akar. Erősen befolyásolja az érzelmei. Ez minden gyerekre igaz, a fogyatékos gyerekre is.

Másrészt a mai gyerek az információk özönében él. Sokat ül a TV és video előtt. Sokmindennel megismerkedik, amivel nem kellene. Ettől feszült lesz, félelmeit, szorongásait nem tudja levezetni.

A szülők dolgoznak, második-harmadik műszak után loholnak, nem tudják megmagyarázni azt, amit a gyerekek nem értenek. Sokszor nem is sejtik, hogy a kicsi fejekben mi minden zajlik. A mai gyerek sokkal gazdagabb és mégis sokkal szegényebb, mint a régi korok gyermeke.

Elhalmozuk őket a tárgyak özönével, de a legfontosabbal szífmárkúak vagyunk.

(összegyűjtötte: Erdélyi Ágnes)

FIATALOK FIGYELMÉBE!

Nem lenne kedved egy jó társaság kialakításához? Célnk először egy klub létrehozása, amely otthon adna olyan fiataloknak, akiket érdekel az irodalom, a zene, a képzőművészet, stb.

A klub a Művelődési Házban (vagy az Általános Iskolában) működne.

Kellő érdeklődés esetén bővíthetnék a kört színjátszó csoport, videóklubozó, kiállítások, táborozások megszervezésével.

Ha valak akarva indít, jelentkezz a következő címen:
Tóth Zs. Istvánné Művelődési Ház Tura.

JÁTSZIK A GYERMEK ...

Az élet legszebb, legboldogabb pillanatai közé tartozik, amikor a szülő cseperedő gyermekének játékát figyeli.

A kicsi gyermek félórán át eljátszik a gyufáskatulyával, kinyitja, betolja a fiókokat, próbálgatja az egyik szélet kihúzni, visszatenni. A nagyobb gyermek akár órákon át rakosgatja pár kis katonáját, várat épít nekik a kockákból, kijelöli a szőnyeg ábráin a terepet.

Belefeledkeznek a kis barátok a tere-ferébe, sugdolóznak, kergetőznek fél délután a kertben.

Gyermeink jelentős része nő fel úgy, hogy kevés szeretetet kap, és túl sok szeretet pótlékot.

Mi is a szeretet? Amikor gyengéden megsimogatom buksi fejét, ölebe veszem, hagyom, hogy hozzám símuljon, meghallgatom türelmesen, hogy elmondja nagy bánatát.

Amikor okosan korlátozom szertelenségét, hogy ne üsse magát meg, képtelenem sem. És mi a szeretet pótlék? Amikor magam helyett egy tárgyat adok neki, ami lehetőleg csillog, csilingel, édes és önjáró. De legalábbis drágább, mint a szomszéd gyereké.

Mit adjunk akkor gyermekeinknek játszani? A játékok egy része arra való, hogy a gyermek gyengéd érzelmeket élhessen meg, babusgathassa maciját, babáját. Legyen ez puha, simogató és minél természetesebb, egyszerűbb. Aki már készített kislányának egyszerű rongybabát, az tudja - az a baba mind között a legkedvesebb. Azt lehet egész nap hurcolni fel-alá, nem kell óvni, féltetni. Az egy kicsit ő maga is - de most ő a nagy, aki gondoskodik róla, eteti, fésülgeti, mosdatja és beszél hozzá, kitalálja gondolatait, vágyait.

Pantáziája így tud szabadon szárnyalni, nem köti meg a baba tervezőjének szándéka. Az a baba, amelyik sír, jár - az csak arra való. Barbie baba a fogyasztói társadalom jelképe - majd a divattervező kitalálja, mire van a babának szüksége, a gyerekeknek a végrehajtó szerepe marad - utánozhatja a reklámban látott mozdulatokat, és követeli az ehhez szükséges teljesen felesleges dolgokat.

A játékok a gyermek fantáziájának megmozgatására is szolgálnak. Erre pedig a sima, sok mindenre használható egyszerű dolgok valók. Pár golyó, egy csomó sima fakocka, jelképesen kikapcsolt kisautó, katona, bábok.

A gyermek képzelete egy világot teremt a szőnyegen vagy a bokor alatt, és annak kifejlődését csak akadályozza a tökéletesen megformált, és így csak egyetlen egy dologra használható játék.

Miért jó, ha szabadon szárnyal a gyermek képzelete? Amit ő maga talál ki, azt jobban át tudja élni, mélyebben át tudja érezni, az számára fontos. Így mélyíti el kapcsolatát a tárgyakhoz, játékaikhoz, és társaihoz, szüleihez is. Képzletben eljátsza a számára jelentős eseményeket, kiéli vágyait, próbálgatja önmagát. A játékban az életre készül fel - vállalkozókedv, ötletek, gyengédség, és megfelelően kezelt indulatok születnek benne. A valóságban félelmetes farkast ő maga idézi - és így megszelídíti az ijesztő élményt.

Azt is tapasztalunk, hogy ezt csak viszonylagos csendben és nyugalomban tudja átélni - a villódzó képernyő, az üvöltő rockzene nem megfelelő társaság a fantáziának.

Ne adjunk tehát ki súlyos ezreket Barbie babáért, automata játékpisztolyért, távirányítós autóért és társaikért.

Ne dőlünk be reklámon nevelkedő gyermekünk dühös követelésének. De valamit adjunk neki: a doboz színes ceruza mellé magunkból egy óra hosszát, amikor együtt rajzolunk kiségeret és fákat, házat kéménnyel és tiszta szobával.

Végezetül a fantázia legnagyobb ellenségéről is illene szólni, de ez még majd egy másik gondolatot.

Orosz Katalin

FELVIDÉKI BARANGOLÁSOK

II. RÉSZ

A Nagy-Milic kilátó az országos kék túra kiindulópontja, egyben a Tokaj-Eperjesi-hegység (ma: Zemplén) határon belül maradt részének legmagasabb pontja: 895 m.

A hazai viszonylatok közt nehéznek mondható túristaút a füzéri tájházból indul. Ide érdemes néhány percre betérni. Kisebbségi felújításoktól eltekintve - az épület az 1870-es évektől lényegében változatlan formájában áll. Kőből rakták és faragták. (Itt ez volt a hagyományos építőanyag, egészen az 1950-es, 60-as évekig).

A gondnok néni még ebben a házban született. Szívélyesen kalauzol, még sokat mesélne, de színtünk kell. Mindenesetre a berendezési tárgyakkól következtetni lehet a hajdani életmódra, mely jóval szégyesebb és mostohább lehetett akkoriban is, mint az ország középső területein.

Egyébként barangolásaink során, lépten-nyomon tapasztalható volt az óriási ellentmondás, amely a vidék szemképrázatos tájképi szépsége és az ottani nép szegénysége között volt tapasztalható. (- Egy csonka ország peremvidéke!)

Utunk a füzéri Várhegy tövében vezet tovább. Néhányszáz méter megtétele után már az "érintetlen ösvadonban" vagyunk. Ez a túzás némiképp indokolt: mások ezek az erdők, mint amilyet mi megszoktunk. Itt már nem az ember az úr, legföljebb csak vendég vagy betolakodó.

A Kárpátokban járunk, még akkor is, ha az óriási hegység szeledebb előhegyeinek ösvényeit taposunk. Ez már "igazi" erdő, itt el is lehet tévedni. (Természetesen el is tévedünk). Fogynak a kilométerek, az ösvény csak enyhén, de kitartóan emelkedik. Megjelennek a hegyi pátrányok. (Hazánkban egyedül itt találhatók). Sűrűn benővik a mélyen bevágódott patakmeder oldalát. Minél feljebb érünk, annál vékonyabb a talaj, s gyakrabban előbukkan a csupasz szikla, monumentális és bizarr andezit és riolit kitüremkedések a meredek lejtők avarszövényegéből. Ezen magassági öv kizárólagosan uralkodó fája a bükk. Egy gótikus katedrális méltóságával borulnak össze ágaik fölöttünk. Csak a patak csobog, még a madarak is hallgatnak: ez a természet templomának liturgiája, mely fenségesebb és igazabb minden ember alkotta másánál.

Talán ennek a furcsa áhitatnak is köszönhető, hogy - egészen véletlenül - visszatérünk a helyes útra és megpillantjuk az olyannyira áhitott menedékházat.

Síflusát tekintve valamikor a század elején épülhetett, bizonyára szép volt, de helybenhagyták az elmúlt évtizedek, most be van zárva. A kis tornácra kakaós zacskók, úgy nyolc-kilenc, meg papírgalacsinnok, no meg emberi ürülék. Hát, mégsem annyira érintetlen az erdő; már itt-ott nyomelemekben megjelent a "civilizáció": - felütötte fejét, megjelent a "győzelmes homo sapiens, hogy leigázza a természetet". A névtelen turista az ajtóba véste tömör epigrammáját: "Mari szeretlek".

A szemetet otthagyjuk, mert a szeméttartó tele mosószeres flakonokkal..., és gyorsan továbbindulunk. Az ösvény hirtelen emelkedni kezd. Párás a levegő, lábunk alatt csúsznak a kövek: a járásból - egyre inkább - mászás lesz. (Közeledünk a csúcs és a végkimerülés felé). Nemsokára fenn vagyunk. Itt a kilátó. A látvány szép, nagyon szép. Itt állunk Magyarország legészakabb pontján. Balra tőlünk a hegyek a végtelenbe nyúlnak; az ott Szlovákia. Borulás jön, fül a szél. Sőhajt az erdő. Mi meg iparkodunk a Lászlótanya-Fogadó felé.

Nemrég még SZOT-üdülő volt, most szálloda, azelőtt a Károlyiak vadászkastélya volt. Ennek ellenére viszonylag szépen-épen megmaradt a svájci-típusú épület, kazettás oloműveg berakású ablakaival.

Az árak is elfogadhatók. Jobb most odabent, kinn szakad az eső. (Néha mly kevés kell a boldogsághoz: ücsörögni, kortyolni a finom Tokajit s hörpölni a kávé, és megenni egy tábla csokoládét.) Az időjárás kegyes hozzánk, mire elfogy a kávé, addigra eláll az eső. Indulhatunk vissza Füzérre. A gyönyörű Bodó-réten haladunk át: mesebeli kaszáló, szélén pazar nyaralókkal. De figyelmünket leköti az élmény "lenyomata": kilométerenként át a határsávban haladunk, pontosabban a "senki földjén": az írtás két oldalán kőbuckák, az egyiknek felirat: Magyar-Köztársaság, a másikon már a kék-vörösféher tricolor.

Mindenfajta sovén indulat nélkül - a természetet járó ember számára érthetetlen, hogy a fának az oldala, melyikhez dőlök, az még itthon van, ahol pedig a moha nő, az már egy másik ország. Hazafelé lejtőn visz az út. Már erősen alkonyodik, mire megérkezünk.

(folytatjuk)

Kálna Tibor

Ezt olvastuk az Új Ember c. hetilap

1991. november 10. számában

VILÁGNÉZETILEG SEMLEGES OKTATÁS

A tanév kezdetén, az iskolai munka kapcsán sok érdekes, furcsa, sőt fantasztikus gondolatot felröppentettek illetékesek és illetéktelenek egyaránt. Közöttünk az ifjú szocialisták megfogalmazták az igényt a "világnézetileg semleges oktatás" iránt.

Meg kell mondanunk, hogy első hallásra igen rokonszenves ez a gondolat. Hiszen a manapság annyira divatos, sokat és egyoldalúan emlegetett szabadságot sugallja. A tanár tárgyilagosan ismeresse tanítványával az emberre és a környező világra vonatkozó ismereteket, a tanítvány pedig a saját - többnyire éretlen - fejével válogassa ki azokat a tényeket és igazságokat, amelyeket be akar építeni világszemléletébe. Tehát szabadon választhat, ő maga döntheti el, mi az, ami rokonszenves, kevésbé rokonszenves vagy egyenesen ellenszenves számára.

De tényleg szabadon?

Aki megért már néhány rendszerváltást, az nagyon jól tudja, hogy egyetlen politikai rendszer sem mond le (mondhat le?) az emberek nyílt vagy többé-kevésbé rejtett manipulálásáról. Ezért az iskolarendszer, a pedagógusok személye, képzése, továbbképzése, valamint a tankönyvek és munkafüzetek -, bevallottan vagy elhallgatva - kivétel nélkül mindig a hivatalos ideológiát tükrözik: Természetesen az olyan átmeneti időkben, mint a miénk is, kivédhetetlenül élnek egymás mellett az olykor ellentétes vagy egymással szemben álló ideológiák, és hatnak is egymásra. (Érdekes, hogy többnyire a letűnt vagy letűnőben lévő ideológiák szoktak - utolsó szalmaszálként -, az ideológiai semlegesség gondolatába kapaszkodni.)

Különösen is számításba kell vennünk a nevelő személyét. Ha nagy tudású, emberséges magatartású és rokonszenves egyéniség, akkor világnézetileg úgy "csomagolja össze és rakja zsebre" növendékeit, ahogyan éppen akarja. Mindenki nagyon jól tudja, hogy különösen az úgynevezett világnézet tárgyaknál (például: irodalom, történelem, szociológia), de még a természettudományos tárgyak egy részében is, különösen a tudománytörténeti részben tág tere nyílik az előadónak arra, hogy hallgatóit világnézetileg befolyásolja. S nem is kell ehhez tudatos rosszindulat. Akarva-akaratlanul beleviszi munkájába önmagát. Már maga az, hogy melyik anyagrészt tartja fontosnak, melyiket elhanyagolhatónak, eleve determinál. Tanítottak Magyarországon úgy irodalomtörténetet, hogy Pázmány nevét meg sem említették! (Továbbá lehet az anyagot lelkesedéssel és nem titkolt rokonszenvvel előadni, úgy hogy magával ragadja a tanítványokat, de lehet úgy is, hogy a hallgatók észrevegység: ez az anyagrész nem lényeges, tulajdonképpen kár is vele foglalkozni. Ha pedig a tanár egy-két megjegyzést is fűz mondanivalójához - szellemesen és némi gúnnyal fűszerezve -, egy életre meghatározza tanítványai jelentős részének állásfoglalását a tárgyal anyagrészt illetően. (S ugyan mi az, amit kellő intelligenciával és némi rosszakarattal vagy elfaltsággal ne lehetne kigúnyolni?) S akkor még a tónusról nem is szoltunk.

Tehát ha létezne (de nem létezik!) egy jól képzett, nagy tudású és világnézetileg semleges bizottság,

amely megállapítaná és előírná, hogy ezekben a "semleges" iskolákban mit és hogyan kell tanítani, ez az előírás írott malaszt maradna, mert a mondottak miatt egyszerűen nem lehetne végrehajtani.

Mindezekhez számításba kell vennünk azt a tapasztalati tény, hogy a történelem folyamán a világnézetileg semleges oktatás kivétel nélkül mindig vallás- és egyházellenes oktatást takart, illetve néhány esetben ezzel szinte egyenértékűen a vallási és erkölcsi értékek semmibevevését vagy elhallgatását, jóllehet különösebb elengedhetetlenül, akkor eleve gyanakodnunk kell mindenféle semlegességet illetően.

Arról nem is beszélve, hogy vannak tények és jelenségek, amelyeket kívülálló egyszerűen nem képes helyesen látni és értékelni. Ahhoz, hogy megfelelő ismereteket szerezhessen, hosszabb ideig benne kell élnie abban a közösségben vagy mozgalomban. Ha nem él benne, bármilyen éles szemmel figyeljen is, többnyire csak a dolgok burkát vagy felszínét ismeri meg, a lényeg rejtve marad előtte.

Világnézetileg semleges oktatás? Fából vaskarika, azaz magyarul: lehetetlen. Helyette világnézetileg elkötelezett oktatást kérünk. Nem olyan formában, hogy bármelyik világnézet bárkire is rákényszerítse főfogását, hanem úgy, hogy legyen valódi oktatási pluralizmus. Minden szülő - ne csak elvileg, hanem gyakorlatilag is - szabadon választhassa meg, milyen szellemű iskolába kívánja küldeni gyermekét. (Mert minden nagyhangú propaganda ellenére léteznek keresztény gondolkodású, nagy tudású, kiváló szakemberek. Vagyis, hogy egészen szájtörő legyen: nem kell ahhoz feltétlenül ateistának, materialistának, vallás- és egyházellenesnek lenni, hogy valaki jó szakember legyen.)

Ez lenne az igazi szabadság, nem pedig a semlegességnek kikiáltott közöny.

Katona Nándor

IN MEMORIAM POCK ALADÁRNÉ

Pock Aladárné

Manci néni, az örökké mosolygó, mindig segíteni kész, megértő tanár néni - végleg itthagyt bennünket.

Az első világháború előtt 3 évvel látta meg a napvilágot Rákospalotán.

Becsületes, dolgozó szülők örvendeztek megjelenésének.

1945-ben került a turai iskolához. Kézimunkát, majd rajzot tanított évtizedeken át. Kézimunka szakkört vezetett a Művelődési Házban, tagja volt a Földművelésügyi felügyelő bizottságának, lakásán vöröskereszt állomást létesített. Vezető szerepet vállalt a gyermekmozgalomban.

Saját gyermekük nem lehetett, ezért férjével, Ali bácsival két kézzel osztották szeretetüket - mások gyerekeinek. Életünk törvényszerűségeinek engedelmeskedve, elszorult torokkal búcsúztunk. Nyugodjál békében!

Takács Pál

Pock Aladárné temetése 1991. november 21-én du. 3 órakor volt a turai temetőben.

Az állandó lakosság létszámának alakulása községünkben.

	1980.	1981.	1982.	1983.	1984.	1985.	1986.	1987.	1988.	1989.	1990.	1991.
Lakosság létszáma január 1-én	8.295	8.310	8.265	8.226	8.191	8.135	8.064	8.065	8.028	8.024	8.010	7.978
Községbe bejelentkezés	163	151	122	129	94	123	138	109	150	156	156	99
Községből elköltözés	158	187	149	151	127	136	128	130	156	122	157	99
Születés	127	103	98	104	88	72	120	113	106	89	110	67
Halálozás	117	119	110	117	111	130	129	129	104	137	140	97
Lakosság létszáma december 31-én	8.310	8.265	8.226	8.191	8.135	8.064	8.065	8.028	8.024	8.010	7.978	7.948 okt. 31.

Tóth S Jánosné

BECKER PÁL ORSZÁGGYŰLÉSI KÉPVISELŐ FOGADÓNAPJA

November 22-én este mintegy 30-40 fő jelenlétében tartotta idei utolsó fogadónapját az országgyűlési képviselő.

A polgármester rövid köszöntője után a képviselő úr kérdés nélkül megindokolta, hogy miért tartózkodott a Zétényi-Lakács féle törvénytervezet szavazásakor.

Nem szavazott igennel, mert nem ért egyet a törvénnyel - mivel az az igazán nagy bűnösöknek engedat enged (1. Tuschek vérbíró) és a "kisembereket" vette célba. A korlátlan enyhíthetőség elve szintén nem nyerte el tetszését, mivel idáig ez teljesen ismeretlen büntetőjogi kategória.

Nem szavazott nemmel, mert úgy érezte nem azonosulhat az MSZP-vel sem, hiszen alapelve - s talán mondhatjuk alapelvünk - hogy az igazán nagy bűnösök bűnhődjenek. (hazaárulás, szándékos emberölés és az erre adott egyértelmű és bizonyított utasítás).

Az első kérdező, akinek családjával szemben is előfordult az előbbi törvénytervezetben említett "büntetendő" cselekmény (kitelepítés) megbocsátás mellett döntött, hivatkozva arra, hogy a községet nagyrészt vallásos emberek, (illetve magukat annak vallók) lakják és igazán nem a bosszúállással kellene foglalkoznunk.

Súlyos problémaként említette a földtörvényt, mely az amúgy is - szerinte "padlón lévő" - mezőgazdaságot sújtja, ez ügyben kérte is a képviselő úr segítségét - ha lehet előzzük meg a katasztrófát.

A privatizációval kapcsolatos félelmének adott hangot, azt a kérdést vetette fel, hogy nem fogja-e a külföldi tőke a tejjárt is úgy "kivásárolni", mint ahogy ez - véleménye szerint - a cukoriparral történt. Nem lehetne-e a feltételekhez kötött privatizációt alkalmazni (foglalkoztatottság, profil stb.) Erre a válasza: lehet, de nem érdemes, mert akkor már nem a piaci viszonyok érvényesülnek, s a fizetett összeg (tőkebeáramlás) a tizedére, vagy még kevesebbre csökken.

A földadóra vonatkozóan elmondta, hogy jelenleg kárpótlási egyeztetés van folyamatban eredményt még nem tud. Arra a felvetésre, hogy mikor fog a képviselő úr a község fejlesztése, illetve a melegvíz hasznosítása ügyében a parlamentben felszólalni, nagyon rövid volt a válasz - remélhetőleg soha. Hiszen nem ez a dolga, ez már a helyi önkormányzaté. Megígérte viszont, hogy külföldi útjai és ismeretségei során megpróbál hozzá partnert keresni.

Tóth István polgármester azt kérte, hogy szorgalmazzák a parlamentben a szövetségi törvény elfogadását, illetve a tételekre kártható moratórium feloldását, mert csak így tudunk haladni. A távközlési törvény elfogadásának várható időpontja - ez is a polgármester kérdése - valószínűleg csak 1992. I. negyedév, hiszen itt óriási pénzek forognak (kb. 10 milliárd dollár) kockán, óriási csata várható és valószínűleg nem csekély sajtóvisszhang és botrány is.)

Mi a véleménye a demokráciáról?

A kérdező szerint nagyfokú érzéketlenség, fásultság tapasztalható, s nem kell a diktatúrától tartani.

A válasz egyértelmű, nem!

Dr. Becker Pál szerint a demokrácia meg fog gyökerezni, "hiszen a diktatúra nem belőlünk jött." Természetesen nem lehet egyik percről a másikra átállni a demokráciára, ami ugye a többség uralma, s természetesen a kisebbség vesztesége. A hagulat alakításában igen nagy szerepe van a sajtónak. Az érdektelenség pedig nagyon is viszonylagos, hiszen 1989-ben valamilyen formában mégiscsak lezajlott egy csendes forradalom, a szabadon választott parlament végzi a munkáját, működik a demokrácia. Tapasztalatai alapján állítja, hogy a nyugati jól működő demokráciákban, még a nálunk tapasztaltnál is kisebb az érdeklődés egy-egy választás alkalmával s arra is van példa, hogy pénz-büntetést szabnak ki annak, aki nem megy el választani. A válaszokat nem mindenki fogadta egyöntetű helyealással - de véleményünk szerint ez így is van jól, hiszen a demokráciát építjük.

Ami a képviselő úrnak is csalódást okozott, az a frakciók bomlása, illetve bomlasztása, különösen a kisgazdáknál. Erre vonatkozóan elmondta a várható eseményeket, mi pedig kíváncsian várjuk, így lesz-e. (Törvény és társai erős jobbratolódása, pártszakadás ?!)

Ezek után ismét a polgármester kérte mégpedig valóban országos probléma megoldásában a segítséget, hogy legyen titkos választás a szövetkezeteknél az átalakulás szavazásakor. (A kiskirályok ne félemlíthessék meg a tagságot!) Ehhez a témához (megfélemlítés) szólt hozzá Lukács Gábor a kopogtató cédula gyűjtése során tapasztalt visszasságokat ismertette. (Cédula 750 felett, szavazat 500 alatt).

Következő kérdés az oktatási törvény "állását" firtatta - mely a képviselő szerint egyelőre sehol sem tart, idén biztosan nem kerül napirendre. Sürgősen rendezendőként került terítékre a közéleti legelő sorsa, illetve itt is megismertünk egy tanulságos történetet a helyi "mafiavezér" ügyekedéséről.

Egyéni sérelmek, gondok meghallgatása után a vállalatok, gazdálkodók sorbanállásáról feltett kérdésre adott válasza szerint a nyár végére meg fog oldódni, hiszen megjelent az új csőd törvény, ami majd elősegíti a rendezést. A kamatok lassú, lefelé történő változása várható.

Zárszában a képviselő úr megköszönte az aktív részvételt és megemlést, hogy mindig különös örömmel készül, amikor hozzánk jön. A közel kétórás megbeszélés után azt hiszem többségben úgy távozhattunk, hogy érdemes volt, jövőnk másra is. Viszontlátásra Becker Úr!

S.M.

"Menjünk-nyerjünk!"

VIDÁM TÉLI ESTÉK

Uram! Higgye el, a feleségének igaza van! Az ön fizetése valóban kevés egy nyugat-európai turista útra. Amennyiben mégis szeretnének utazni, legalább egy játékos, táncos, vetélkedő formájában a Vigyázó Kör szervezésében, kérjük tartsanak velünk. Garantáljuk, hogy hasonló izgalomban és élményben lesz részük, mint egy valószínű utazáson.

Tavaszig négy utat hirdetünk, mindig más és más országba. Az "utak" időpontját keresse a Turai Hírlap soronkövetkező számaiban. Az első este december 27-én 19 órai kezdettel kerül sor. Jelentkezni a Művelődési Házban lehet december 20-ig.

Egy est személyenként 100 Ft-ba kerül, amit a jelentkezéskor kell a helyszínen befizetni. Tartson velünk! Nem bánja meg! És még valamit. A férfiak hosszúnadrágban jöjjenek!

Barczy Zsolt

Tóth Zs. István

TELJESKÖRŰ SZOLGÁLTATÁS A LEGKEDVEZŐBB ÁRON

Tisztelt leendő gázfogyasztó!

A megtartott árubemutatónk után - az igényekre való tekintettel - újra Önökhöz fordulunk!

Teljeskörű szolgáltatásainkkal továbbra is rendelkezésükre állunk.

Szolgáltatásaink: szaktanácsadás, tervezés, engedélyeztetés, OTP költségvetés, szerelés, kéménybélése. Tervezünk-engedélyezési tervvel és szaktanácsadással már most, folyamatosan rendelkezésükre áll.

A tervezés folyamatosan megrendelhető megbízottunknál
Péti Átila Tura Zsámboki út 51.

Várjuk szíves megrendelését!

TELEALARM KFT

TISZTELT HÖLGYEM / URAM!

Örömmel értesültünk arról, hogy községükben a közeljövőben kiépítik a gázvezetékét, ami lehetővé teszi ingatlan energetizálásának modernizálását, a gazdaságos, higiénikus és környezetbarát gázenergia használatát.

A magunk részéről szeretnénk hozzájárulni ahhoz, hogy ezt a lehetőséget mielőbb valóra váltsa és ingatlanába a gázvezeték kiépítse, miáltal a vezetékes gáz előnyeit mind az ingatlan fűtése, mind melegvízellátása, mind pedig az egyéb területeken élvezheti.

Az előbbieknél megfelelően felajánljuk szolgáltatásainkat a következők szerint:

- szaktanácsadás
- tervezés (igények szerint)
- engedélyek megszerzése
- kivitelezés (gázórától a készülékekig)
- gázkészülékek beszerzése, felszerelése és üzembehelyezése
- garanciális- és egyéb szervizmunkák ellátása.

Fenti szolgáltatásainkat méltányos árak mellett és magas szakmai színvonalon végezzük, amit a hosszú idő alatt szerzett tapasztalatainkon túl számos referencia-munkánk is igazol.

Érdeklődni és előrendelést, illetve rendelést adni személyesen vagy telefonon a következő helyeken lehet:

- **Rósenberger József** (2181 Iklad, Szabadság út 68. szám
Telefon: Aszód 373.)

- **Tóth Zs. Istvánné** (Turai Könyvtár)

Várjuk szíves megkeresésüket

és maradunk tisztelettel

TECHNOSZER KFT.

dr.Endrefi István
ügyvezető

Rósenberger József
ügyvezető

RÖVID HÍREK

November 9-én a MOM TKM Klub 47 tagja meglátogatta a turai Nyugdíjas Klubot.

November 9-én 23 turai gyerek Tóth Erzsébet és Tusor Erzsébet vezetésével kirándulni volt Mátrafüreden. Odafele vonattal, illetve busszal mentek. Hazafelé Mátrafüredtől Gyöngyösig kb. 8 km gyalogtúrát tettek a Pipis-hegyen, Sárréten keresztül. Megnézték a Szt. Anna kápolnát és a tavat.

November 21-én rendezte meg a nyugdíjas klubok és idősek "ÉLETERET AZ ÉVEKNEK" Országos Szövetsége az I. Országos Művészeti bemutatóját, melyen a turai Nyugdíjas Klub is részt vett. (Beszámoló a 4. oldalon)

November 22-én volt az iskola tantestületének őszi nevelési értekezlete. Horváth Átila kandidátus, az Országos Köznevelési Intézet tudományos tanácsadója tartott - videofilmekkel illusztrált - előadást a Magyarországon is folyó iskolakísérletekről. Az előadást meghallgatta mindkét óvodánk vezetője: Erdélyi Sándorné és Gólya Istvánné is.

A nevelési értekezlet után rövid, bensőséges ünnep keretében köszönt el a nevelőtestület Takács Pál tanártól, aki a tanév kezdetekor kordedvezményes nyugdíjba vonult. Horváth Zoltánné foglalta össze és méltatta pályáját, és tolmácsolta a kollégák jókívánságait. Ajándékul Reviczky Gyula versei kerültek az orchideák mellé. A Szerkesztőbizottság ezúton köszönti nyugdíjba vonulása alkalmából, jó egészséget és hosszú életet kíván.

November 22-én 17 órakor tartotta fogadónapját Dr. Becker Pál országgyűlési képviselő.

December 24-én fél ötkor lesz a templomban a karácsonyi pástorjáték.

December 27-én 19 órakor a Művelődési Házban kezdetét veszi a "Vidám téli esték" sorozat.

Felhívás!

Képviselőtestületünk levelet kapott a "SÓVÁRGÁS A SZENT HAJLÉK UTÁN" alapítvány kuratóriumától Eperjes (Csongrád m.) községből. A levélben anyagi támogatást kérnek az ott épülő ökumenikus templom építéséhez. A legcsekélyebb pénzadományt is szívesen fogadják. Aki szándékozik adni, az alábbi címre küldje:

OTP 6600. Szentcs, Kossuth L. u. 26.

"SÓVÁRGÁS A SZENT HAJLÉK UTÁN" ALAPÍTVÁNY
669-000 647

A VOLÁNBUSZ GÖDÖLLŐI UTAZÁSI IRODA AJÁNLATA DECEMBERBEN:

4.-én	NYITRA-LÉVA	350.-FT
5.-én	BÉCS	580.-FT
11.-én	KOMÁROM-ÉRSEKÚJVÁR	
12.-én	SZABADKA	550.-FT
13-14.-én	TRIESZT-TARVISIO	1.500.-FT
18.-án	LOSONC-RIMASZOMBAT	
19.-én	BÉCS "S.C.S."	620.-FT
20.-án	BÉCS "HUMA"	580.-FT
20.-án	SZABADKA	550.-FT

Részletes felvilágosítás és jelentkezés:

VOLÁNBUSZ PÁLYAUDVAR - UTAZÁSI IRODA
2100. Gödöllő, Szabadság u. 8. Tel.: (28) 20-365

A Turai Hírlap vásárlási helyei:

Nagyközségi Könyvtár, Posta, Vasúti élelmiszer Iroda, Piac Tér (Átsné),
AFÉSZ Bisztró (Zsámboki út), Takarékszövetkezet

TURAI HÍRLAP - Közéleti Havi - I. évfolyam 12. szám

Kiadja a Turai Polgármesteri Hivatal

Felelős kiadó: Tóth István polgármester

Nytsz.:B/BHF/567/P/91.

Szerkesztőbizottság: Erdélyi Ágnes, Kálna Tibor, Sára Mihály

Felelős szerkesztő: Kuti József

Lévelel: Polgármesteri Hivatal, 2194. Tura

Készült: 500 példányban a Parola Kft. nyomda üzemében Valkón

Felelős vezető: Rózsavölgyi Sándor

Műszaki vezető: Czifrok Ferenc

Szedés, tördelés: Jandura István Gödöllő Mosolygó A. krt. 4.